

**PROGRAMMA VAN MAATREGELEN BIJ
ARCHEBO-RAPPORT 2021A369**

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

GENK – SWINNENWIJERWEG

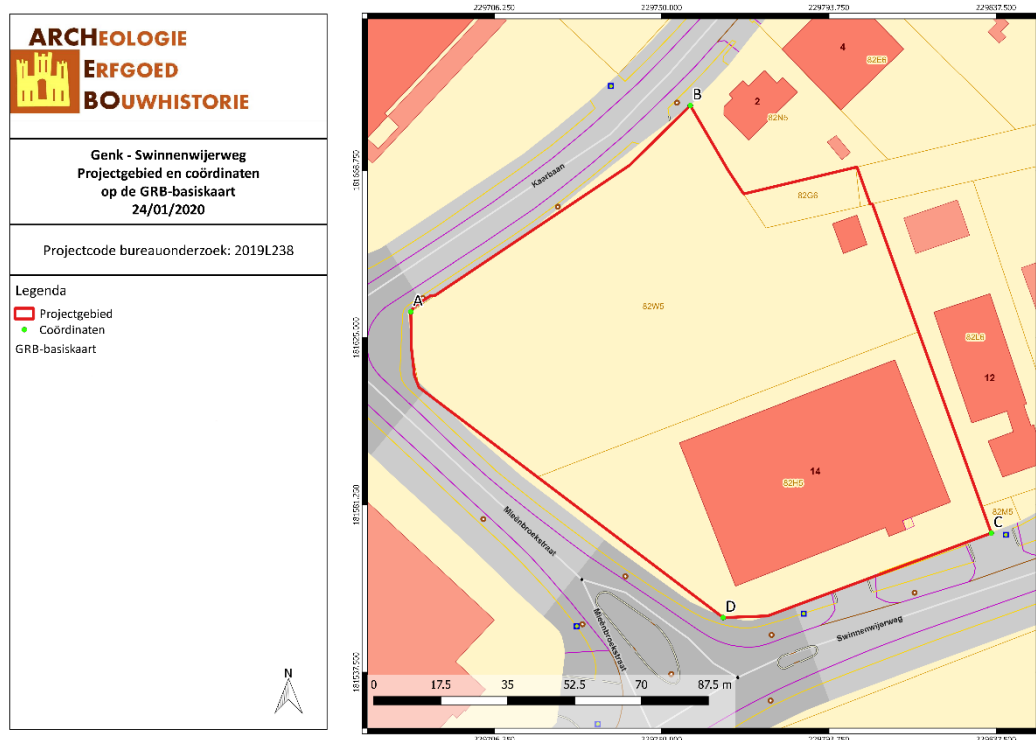
J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
& K. BOUCKAERT

JUNI 2021

1 ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen.	Genk	–
	Swinnenwijerweg		
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bvba		
	Merelnest 5		
	3470 Kortenaken		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkend archeoloog:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Locatie:	Limburg, Genk, Swinnenwijerweg	14,	
	Mieënbroekstraat en Kaarbaan		
Coördinaten :	A	X	229684.372
		Y	181631.785
	B	X	229757.485
		Y	181685.712
	C	X	229836.219
		Y	181573.897
	D	X	229766.084
		Y	181551.792
Kadastrale percelen:	Genk, afdeling 4, sectie E, perceelnummers 82F6 (deel), 82G6, 82H5 & 82W5		

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2021).

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Aanleiding van het vooronderzoek

Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever in de eerste plaats de verhardingen in het noorden van het terrein verwijderen, deze ter hoogte van de Swinnenwijerweg blijven behouden. Daarnaast zullen ook 17 bomen gerooid worden. Vervolgens zullen twee nieuwe open loodsen opgetrokken worden, ten zuidwesten en ten noorden van het bestaande kantoorgebouw.¹ Deze loodsen zullen een vloer hebben uit stortklaar beton en zullen steunen op een paalfundering. Ter hoogte van loods 1 (ten zuidwesten van het bestaand gebouw) zal het terrein licht opgehoogd worden, zodat het vloerniveau van de nieuwe loods gelijk ligt met het gelijkvloers van de bestaande hal. Ter hoogte van loods 2 zal het terrein een beetje afgegraven moeten worden om hetzelfde te bereiken. Tussen de twee nieuwe loodsen en het bestaand gebouw zal de bodem verhard worden met een nieuwe betonverharding (ca. 2cm lager dan de nulpas van de gebouwen; opbouw van 25cm steenpuinkoffer en 20cm beton). Deze verharde zone zal gebruikt worden als stockageplaats en als parking voor personen- en vrachtwagens. Hemelwater zal via een goot of via leidingen afwateren naar een KWS-afscheider en vervolgens naar een wadi, die in het westen van het terrein zal liggen. Deze wadi zal ca. 1,20m diep zijn, een buffervolume hebben van 231 268,50 liter en een infiltratieoppervlakte van 370,04 m². Het geheel is omgeven door een grasstrook waar nieuwe bomen (zomereik) en struikbeplanting (rode en gele kornoelje, sleedoorn, veldesdoorn, Gelderse roos, hazelaar en Inlandse vogelkers) aangeplant zullen worden. Ter hoogte van de Swinnenwijerweg zal een deel van de graszone later gebruikt worden als privé buitenruimte van de conciërge woning. Het geheel, zowel de privé buitenruimte als de gehele grasstrook, wordt omgeven door een omheining van 4m hoog, enkel de wadi zal buiten de omheining liggen. Het zal een houten omheining zijn waarvoor groene klimplanten (wilde wingerd) zal worden aangeplant. In het noorden en zuiden wordt het projectgebied gekruist door gasleidingen (beheerd door Fluxys). Het projectgebied is ca. 12 056,781 m² groot.

¹ In dit gebouw zal een conciërge woning ingericht worden. Dit heeft geen impact op de archeologie of het terrein, aangezien deze werken binnen het bestaand volume zullen plaatsvinden.

Figuur 2: Nieuwe toestand (AE+ architecten, 2020)

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem ²

Binnen het projectgebied zal de opdrachtgever in de eerste plaats de verhardingen in het noorden van het terrein verwijderen, deze ter hoogte van de Swinnenwijerweg blijven behouden. Daarnaast zullen ook 17 bomen gerooid worden. Vervolgens zullen twee nieuwe open loodsen opgetrokken worden, ten zuidwesten en ten noorden van het bestaande kantoorgebouw.³ Deze loodsen zullen een vloer hebben uit stortklaar beton en zullen steunen op een paalfundering. Ter hoogte van loods 1 (ten zuidwesten van het bestaand gebouw) zal het terrein licht opgehoogd worden, zodat het vloerniveau van de nieuwe loods gelijk ligt met het gelijkvloers van de bestaande hal. Ter hoogte van loods 2 zal het terrein een beetje afgegraven moeten worden om hetzelfde te bereiken. Tussen de twee nieuwe loodsen en het bestaand gebouw zal de bodem verhard worden met een nieuwe betonverharding (ca. 2cm lager dan de nulpas van de gebouwen; opbouw van 25cm steenpuinkoffer en 20cm beton). Deze verharde zone zal gebruikt worden als stockageplaats en als parking voor personen- en vrachtwagens. Hemelwater zal via een goot of via leidingen afwateren naar een KWS-afscheider en vervolgens naar een wadi, die in het westen van het terrein zal liggen. Deze wadi zal ca. 1,20m diep zijn, een buffervolume hebben van 231 268,50 liter en een infiltratieoppervlakte van 370,04 m². Het geheel is omgeven door een grasstrook waar nieuwe bomen (zomereik) en struikbeplanting (rode en gele kornoelje, sleedoorn, veldesdoorn, Gelderse roos, hazelaar en Inlandse vogelkers) aangeplant zullen worden. Ter hoogte van de Swinnenwijerweg zal een deel van de graszone later gebruikt worden als privé buitenruimte van de conciërge woning. Het geheel, zowel de privé buitenruimte als de gehele grasstrook, wordt omgeven door een omheining van 4m hoog, enkel de wadi zal buiten de omheining liggen. Het zal een houten omheining zijn waarvoor groene klimplanten (wilde wingerd) zal worden aangeplant. In het noorden en zuiden wordt het projectgebied gekruist door gasleidingen (beheerd door Fluxys). Het projectgebied is ca. 12 056,781 m² groot.

² Claesen J. *et al*, 2020a, pp. 38-39

³ In dit gebouw zal een conciërge woning ingericht worden. Dit heeft geen impact op de archeologie of het terrein, aangezien deze werken binnen het bestaand volume zullen plaatsvinden.

In de directe en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een groep ronde, grote stenen (resten van een prehistorische megaliet?) uit de Steentijd, een langs beide zijden bewerkte dolk en een gebroken gepolijste bijl uit het Midden-Neolithicum, een strijdhamer uit de Steentijd, een pijl en lanspunt uit het Neolithicum en de Sledderloschans uit de 17de eeuw.

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied gebouwen stonden vanaf de eerste helft van de 20ste eeuw tot nu. Dit werd achterhaald a.d.h.v. topografische kaarten uit de 20ste eeuw en luchtfoto's uit de 20ste en 21ste eeuw.

Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als Zcg (matig droge zandgronden met duidelijke humus en/of ijzer B horizont), Zdg (matig natte zandgronden met duidelijk humus en/of ijzer B horizont), Zeg (natte zandgronden met duidelijke humus en/of ijzer B horizont), OB (bebouwde zone). Het projectgebied ligt op een zuidwest-gerichte helling. Binnen een straal van 1000m rond het projectgebied bevinden zich enkel waterlopen aangelegd door de mens (Albertkanaal en Kolenhaven Genk). Natuurlijke waterlopen, zoals de Kaatsbeek, de Daalderheidebeek, de Dautenbeek en de Stiemer (met aftakkingen) liggen verder verwijderd van het projectgebied. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 18 en 19 meter boven de zeespiegel.

Gezien de topografische ligging van het projectgebied op een zuidwest-gerichte helling is er een verwachting naar Steentijd. Daarnaast werden ook in de directe en ruimere omgeving rond het terrein reeds Steentijd artefacten aangetroffen. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

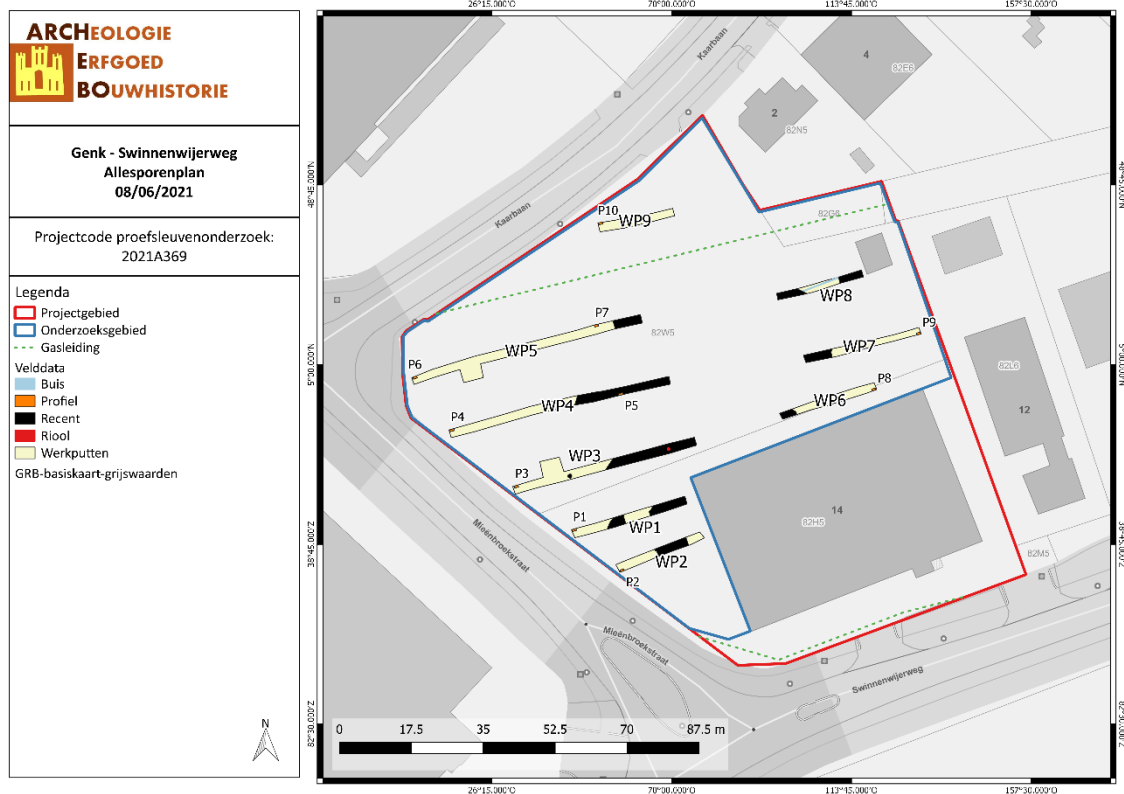
Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

De opdrachtgever plant de bouw van twee nieuwe open loodsen, alsook de aanleg van een nieuwe betonverharding, een wadi en een grasstrook met bomen en struikbeplanting. Tenslotte zal een houten omheining opgetrokken worden. Het projectgebied is ca. 12 056 m² groot.

Het bodemonderzoek heeft aangetoond dat het terrein een vrij gevarieerde bodemopbouw kent. Eén landschappelijke boring en drie profielen die werden aangelegd tijdens het proefsleuvenonderzoek vertonen een (deels bewaarde) podzolbodem met een E- en Bh/Bir-horizont. Bij een andere boring en twee profielen is enkel nog een restant van een Bir- of Bh-horizont waar te nemen en in één boring en één profiel is een lichte BC-horizont aanwezig. Een viertal profielen vertonen één of twee lagen opgebracht zand, bovenop de Ap-horizont van donkerbruin-grijs humusrijk zand (wat ook al bij het landschappelijk booronderzoek vastgesteld kon worden). In het oostelijke deel van het onderzoeksgebied bevindt de C-horizont zich onmiddellijk onder kiezel- of betonverharding. De C-horizont bestaat uit lichtbruin tot gelig/witgeel zand. Centraal in het onderzoeksgebied is de bodemopbouw zwaar verstoord tot meer dan 1,5 m onder het huidige maaiveld.

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is een archeologische evaluatie van het terrein. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische resten aangetroffen. Wel werden er een aantal recente kuilen aangesneden en op plan gezet, alsook een rioolput en een plastic afvoerbuys.

Op basis van het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren.

Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2021).

Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op basis van het verslag van resultaten na een door ARCHEBO bvba op 7 juni 2021 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Op basis van de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefsleuvenonderzoek, wordt er **geen** archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Er werden tijdens het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek namelijk geen archeologische sporen aangetroffen.

De geplande werken zullen het archeologisch niveau verstoren, maar gezien het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren. Daarom stelt ARCHEBO bvba voor om het terrein definitief vrij te geven.

Conclusie

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle relevante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd.

Binnen het onderzoeksgebied dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren in welke vorm dan ook.

Deze nota ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht indien er alsnog archeologische resten aan het licht komen.

3 FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2021).	2
Figuur 2: Nieuwe toestand (AE+ architecten, 2020)	4
Figuur 3: Allesporenplan (Archebo bvba, 2021).....	6